

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОПТИМИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Необходимостта от оптимизация на мрежата от училища в България и на вътрешната структура е постоянна поради няколко причини – продължаващи демографски промени в страната, стремежа на училищата за повишаване ефективността на разходите, големия дял на персонала в предпензионна възраст.

Националната програма „Оптимизация на училищната мрежа“ е механизъм, чрез който се регулират процесите на адаптиране на образователните структури както към интересите и потребностите на децата и учениците, така и към спецификата и потребностите на пазара на труда във всеки отделен регион в страната.

- **Срок на програмата – 31.12.2017 г.**
- **Общ бюджет на програмата – 30 717 000 лв.**

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел

Осигуряване на достъп до съизмеримо по качество образование на всяко дете и ученик;

2.2. Конкретни (специфични) цели

- ✓ Развиване на ефективна и оптимална мрежа от училища, отговаряща на интересите и способностите на децата и учениците и на социално-икономическия профил на региона;
- ✓ Повишаване ефективността на публичните разходи за образование чрез оптимизиране на вътрешната структура на училищата, детските градини и училищните обществения.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Процесите на оптимизация на училищната мрежа поставят изисквания към създаване на защитни механизми по отношение на реструктурираните звена. С изпълнението на мерките и дейностите, заложи в Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа“, се очаква положителен ефект в няколко направления: оптимизиране на мрежата от държавни и общински училища, подобряване на условията за осигуряване на

качествено образование в приемащите училища, подобряване на материалната база, повишаване на ефективността от разходването на публичните средства за образование.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Национален – всички държавни и общински училища, детски градини и ученически общежития и регионални центрове за подкрепа на приобщаващото образование (РЦПППО) на територията на страната.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Първостепенни разпоредители с бюджет – министерства и общини, финансиращи държавните и общински училища, детски градини, ученически общежития, РЦПППО, и Регионалните управления на образованието (РУО) за училищата, финансирани от МОН, като детските градини, ученическите общежития и РЦПППО попадат само в обхвата на модул „Оптимизиране на вътрешната структура на училищата, детските градини и училищните общежития“.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. МОДУЛ „ОПТИМИЗИРАНЕ НА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА“

6.1.1. Описание на дейността

Модулът включва финансирането на:

1. Общински програми/проекти за оптимизация, включващи мерки за:

1.1. Реструктуриране (закриване/преобразуване) на училищата и/или създаване на средищни училища на територията на съответната община чрез реструктуриране;

1.2. Преобразуване в по-нисък етап/степен чрез промяна на вида на училището, съгласно чл. 38, ал. 1 и ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

По общинските програми/проекти за оптимизация не се финансират мерки за закриване на училища в населени места, в които училището е единствено, броят на учениците е над 80 и следващото най-близко училище е на повече от 10 км.

По модула се финансират следните дейности:

- ремонт на училища, с приоритет на средищните училища;
- подобряване на материално-техническото оборудване с приоритет за средищните училища;
- създаване на условия за столово хранене;
- закупуване на училищен автобус за осигуряване на транспорт за пътуващите ученици;

- разходи за неразплатени задължения на закритото/преобразувано училище;
- комуникационни дейности – провеждане на разяснителна кампания със заинтересованите страни относно създаване на позитивни нагласи по отношение оптимизация на училищната мрежа, дейностите, които ще се извършват с предоставените средства по финансираната програма/проект и ефектите по отношение на постигане на високо качество на образователните резултати и повишаване на мотивацията за учене; разходите за комуникационни дейности са до 2 на сто от общия бюджет.

При необходимост бенефициентите по модула могат да извършват компенсирани промени по общия бюджет на програмата/проекта, като прехвърлят средства в размер до 20% между дейностите, по които са кандидатствали. За извършената компенсирана промяна бенефициентите попълват и изпращат в Министерството на образованието и науката Актуализиран бюджет на програмата/проекта по конкретния модул по образец - публикуван на електронната страница на МОН.

За финансиране на обезщетенията на персонала в резултат на реструктурирането на училищната мрежа се кандидатства по модул „Оптимизиране на вътрешната структура на детските градини, училищата и училищните общежития”.

Бюджет на модула:

Общият бюджет на модула е до **1 797 000 лв.**

6.1.2. Принцип на финансиране

Финансирането се извършва въз основа на разработени програми/проекти, които съдържат:

- анализ на училищната мрежа и проблеми на училищното образование на територията на общината;
- мерки, насочени към реструктуриране на училищата;
- дейности по предотвратяване на рисковете от отпадане на ученици в резултат на извършеното реструктуриране на училищната мрежа;
- комуникационни дейности;
- показатели за изпълнение на целите на програмата/проекта и целеви стойности по тях;
- бюджет на програмата въз основа на количествени и стойностни показатели;
- срокове и график за реализиране на дейностите.

Финансират се и класирани програми/проекти от предходната година, за които е преустановено финансирането в резултат на заведени административни дела; оценени програми/проекти от предходната година, но нефинансирани по обективни причини, както и

окончателното плащане по класирани програми/проекти за 2016 г. до размера на извършените разходи, но не повече от 5 на сто.

6.1.3. Допустимо максимално финансиране

Стойността на програмата/проекта за оптимизация се определя от вида на мерките, като финансирането ще се извършва по следните критерии:

Намаляване броя на училищата – до 225 хил. лв. за закрито/преобразувано училище, функционирало през учебната 2016/2017 година, както следва:

✓ 225 хил. лв. за закрито/преобразувано училище с брой ученици за учебната 2015/2016 година над 60 ученици;

✓ 135 хил. лв. за закрито/преобразувано чрез сливане училище с брой ученици за учебната 2015/2016 година до 60 ученици.

Финансирането на училищата, преобразувани в по-нисък етап/степен чрез промяна на вида, съгласно чл. 38, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО, се извършва пропорционално на съотношението на броя на учениците в етапа/степената, която се закрива към общия брой ученици в училището за учебната 2016/2017 година, съотнесено към средствата, определени за намаляване броя на училищата.

За показателя „Брой на учениците за учебната 2016/2017 г.” се приема по-малкият брой на учениците от данните в управленската информационна система на МОН към 1 януари 2017 г. и становището от проверката, извършена от РУО по чл. 312, ал. 2 и ал. 6 от ЗПУО.

С цел осигуряване на допълнителни защитни механизми при одобряване на максималната стойност на програмите/проектите за оптимизация по модула при кандидатстването се прилага становището на РУО след извършената проверка по чл. 312, ал. 2 и ал. 6 от ЗПУО.

6.1.4. Етапи на финансиране

Финансирането се извършва на три етапа.

Първи етап – 50 на сто от средствата се предоставят авансово на финансиращия орган след одобряването на програмите/проектите, обнародването на заповедта на министъра на образованието и науката за закриване/преобразуване на училището и изтичане на срока за обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

В случаите на обжалване на заповедта на министъра на образованието и науката за закриване/преобразуване на училището, финансирането се предоставя при условие, че Върховният административен съд потвърди влизането в сила на заповедта.

Втори етап - плащане в размер до 45 на сто се извършва след отчитане на изпълнението на мерките и одобряване на междинния отчет от комисията по изпълнение,

---

контрол и наблюдение на модула. Когато по програмата/проекта са изпълнени само част от мерките за оптимизация, второто плащане е в размер, съответстващ на стойността на изпълнените мерки.

Трети етап - окончателно плащане до общата стойност на програмата/проекта се извършва след представяне на финален отчет до размера на извършените разходи.

Бенефициенти по модула

- Общини – кандидатстват с общински програми за оптимизация на училищната мрежа. Общините кандидатстват с по един проект по модула, който включва всички реструктурирани общински училища в системата на предучилищното и училищното образование.

- Регионалните управления на образование – за държавните училища по чл. 38, ал. 1, т. 1, 2 и 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, финансирани от Министерството на образованието и науката (кандидатстват с един проект за област).

6.1.5. Оценяване на проектите

За организиране и координиране на дейностите по оценяване, контрол и наблюдение на модула се създава междуведомствена комисия със заповед на министъра на образованието и науката.

Комисията оценява всички програми, представени в определените срокове в МОН.

6.1.6. Критерии за оценка

- Относителен дял на броя на закритите училища спрямо общия брой училища;
- Относителен дял на учениците от закритите училища спрямо общия брой ученици.

Класирането се извършва по низходящ ред в зависимост от получената обща оценка.

6.1.7. Процедура – изисквани документи, срок на подаване, ред за разглеждане, отчитане

1. Изисквани документи

- Формуляр за участие по образец - публикуван на електронната страница на МОН;
- Общинска програма за оптимизация и решение на общинския съвет за нейното приемане;
- Становище от РУО след извършена проверка по чл. 312, ал. 2 и ал. 6 от ЗПУО;
- Количествено-стойностни сметки за строително-ремонтните дейности, финансирани по проекта;
- Технически спецификации за оборудването, финансирано по проекта,

---

съдържащи информация за вида на оборудването, параметрите на оборудването, количество, единична цена и обща стойност;

- При закупуването на училищни автобуси в решението на общинския съвет да се включи отделна точка, че автобусите ще се използват само за превоз на ученици за срок, не по-малък от 10 години, и ще бъдат обозначени с опознавателен надпис „Училищен автобус“;

- Декларация от бенефициента по програмата по образец, публикуван на електронната страница на МОН.

2. Срок на подаване

Срокът на подаване на програмите/проектите с пълния комплект документи за кандидатстване по модула от националната програма за оптимизация е 31 май 2017 г.

3. Ред за разглеждане

Комисията разглежда документите, оценява и класира кандидатите в срок до 14 работни дни от крайния срок за подаване на изискваните документи за кандидатстване.

4. Отчитане на резултатите от одобрените програми

Общините/РУО представят междинен отчет за степента на изпълнението на мерките по модула в срок до 30.09.2017 г. До 10 работни дни след изтичане на този срок комисията извършва проверка и анализ на изпълнението на дейностите с цел осъществяване на контрол върху реализирането на мерките и разходването на предоставените средства по дейности. При необходимост дава препоръки на бенефициентите и прави предложение до министъра на образованието и науката за предоставяне на средствата по втория етап на финансиране.

В срок до 30.03.2018 г. бенефициентите представят окончателен отчет за изпълнението на мерките по модула и изразходваните средства по дейности. До 10 работни дни след изтичане на този срок комисията извършва проверка и анализ на окончателните отчети и уведомява бенефициентите за размера на окончателното финансиране.

В случаите, когато мярката е изпълнена, дейностите са възложени по реда на ЗОП, но не са приключили до 30.03.2018 г. срокът за изпълнението им може да се удължи до 15.08.2018 г., а окончателния отчет се представя до 31.08.2018 г.

В случаите, когато е установено неизпълнение на дейностите, предоставените средства се възстановяват в срок до 10.12.2018 г.

6.2. МОДУЛ „РАЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА МРЕЖАТА ОТ ПРОФЕСИОНАЛНИ УЧИЛИЩА”

6.2.1. Описание на дейността

Модулът включва финансирането на проекти за оптимизация на мрежата от професионални училища, които съдържат мерки, насочени към закриване или преобразуване на професионалните училища.

Проектите за закриване или преобразуване на професионални училища се разработват от финансиращия орган, като за училищата, финансирани от МОН, се изготвят от съответното регионално управление на образованието (РУО).

По модула се финансират следните дейности:

- ремонт на професионалните училища;
- подобряване на материално-техническото оборудване;
- разходи, свързани с преместване на машини, съоръжения и оборудване;
- разходи за неразплатени задължения на закритото/преобразуваното училище;
- комуникационни дейности – провеждане на разяснителна кампания със

заинтересованите страни относно създаване на позитивни нагласи по отношение оптимизация на училищната мрежа, дейностите, които ще се извършват с предоставените средства по финансиращия проект и ефектите по отношение на постигане на по-високо качество на образователните резултати и повишаване на мотивацията за учене; разходите за комуникационни дейности са до 2 на сто от общия бюджет.

При необходимост бенефициентите по модула могат да извършват компенсирани промени по общия бюджет на програмата/проекта, като прехвърлят средства в размер до 20% между дейностите, по които са кандидатствали. За извършената компенсирана промяна бенефициентите попълват и изпращат в Министерството на образованието и науката Актуализиран бюджет на програмата/проекта по конкретния модул по образец - публикуван на електронната страница на МОН.

За финансиране на обезщетенията на персонала в резултат на оптимизацията може да се кандидатства по модул „Оптимизиране на вътрешната структура на детските градини, училищата и училищните общежития”.

Бюджет на модула

Общият бюджет на модула е **900 000 лв.**

6.2.2. Принцип на финансиране

Финансирането се извършва въз основа на програми/проекти, които съдържат:

- анализ на мрежата от професионални училища;
- цели на проекта;
- мерки за оптимизация;
- комуникационни дейности;
- показатели за изпълнение и целеви стойности по тях;

-
- бюджет на проекта въз основа на количествени и стойностни показатели;
  - срокове и график за реализиране на дейностите.

Финансират се и класирани програми/проекти от предходната година, за които е преустановено финансирането в резултат на заведени административни дела; оценени проекти от предходната година, но нефинансирани по обективни причини, както и окончателното плащане по класирани проекти за 2016 г. до размера на извършените разходи, но не повече от 5 на сто.

6.2.3. Допустимо максимално финансиране

Стойността на проекта се определя от вида на мерките, като финансирането се извършва по следните критерии:

Намаляване броя на училищата – до 225 хил. лв. за закрито/преобразувано професионално училище, функционирало през учебната 2016/2017 г., както следва:

а) до 225 хил. лв. за закрито/преобразувано професионално училище с брой ученици за учебната 2015/2016 г. над 60;

б) до 135 хил. лв. за закрито/преобразувано професионално училище с брой ученици за учебната 2015/2016 г. до 60 ученици.

За показателя „Брой на учениците за учебната 2016/2017 г.” се приема по-малкият брой на учениците от данните в управленската информационна система на МОН към 1 януари 2017 г. и становището от проверката, извършена от РУО по чл. 312, ал. 2 и ал. 6 от ЗПУО.

С цел осигуряване на допълнителни защитни механизми при одобряване на максималната стойност на проектите за рационализация по модула при кандидатстването се прилага становището на РУО след извършената проверка по чл. 312, ал. 2 и ал. 6 от ЗПУО.

6.2.4. Етапи на финансиране

Финансирането се извършва на три етапа.

Първи етап - 50 на сто от средствата се предоставят авансово на финансиращия орган след одобряването на проектите, обнародването на заповедта на министъра на образованието и науката за закриване/преобразуване на училището и изтичане на срока за обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

В случаите на обжалване на заповедта на министъра на образованието и науката за закриване/преобразуване на училището, финансирането се предоставя при условие, че Върховният административен съд потвърди влизането в сила на заповедта.

Втори етап - плащане в размер до 45 на сто се извършва след отчитане изпълнението на мерките и одобряване на междинния отчет от комисията по изпълнение, контрол и наблюдение на модула.

Когато по проекта са изпълнени само част от мерките, второто плащане е в размер, съответстващ на изпълнените мерки.

Трети етап - окончателното плащане до общата стойност на проекта се извършва след представяне на окончателен отчет до размера на извършените разходи.

Бенефициенти

- Общините, финансиращи професионални гимназии и Регионалните управления на образование – за професионални гимназии, финансирани от Министерството на образованието и науката (кандидатстват с един проект за област).

6.2.5. Оценяване на проектите

За реализиране на модула се създава междуведомствена комисия, която организира и координира дейностите, свързани с оценяване, контрол и наблюдение на модула.

Критерии за оценка при преобразуване на професионални училища

- Увеличаване броя на професионалните области, изучавани в преобразуваното училище;
- Увеличаване броя на паралелките в преобразуваното училище;
- Съответствие на професионалните области, изучавани в преобразуваното училище, с потребностите на пазара на труда на съответния регион.

Класират се всички програми/проекти за закриване и преобразуване на училища, които отговарят на критериите. Класирането се извършва по низходящ ред в зависимост от получената обща оценка до достигане на лимита от средства.

6.2.6. Процедура – изисквани документи, срок на подаване, ред за разглеждане, отчитане

1. Изисквани документи:

- Формуляр за участие по образец, публикуван на електронната страница на МОН;
- Програма/Проект за оптимизация на професионалните гимназии, изготвен от финансиращия орган/РУО, съдържащ мерки, насочени към закриване или преобразуване с оглед ефективно използване на ресурсите;
  - Становище от РУО след извършена проверка по чл. 312, ал. 2 и ал. 6 от ЗПУО;
  - Количествено-стойностни сметки за строително-ремонтните дейности, финансирани по проекта;
  - Технически спецификации за оборудването, финансирано по проекта, съдържащи информация за вида на оборудването, параметрите на оборудването, количество, единична цена и обща стойност;
  - Декларация по образец от бенефициента, че е запознат с условията за разходване на средствата по модула, публикувана на електронната страница на МОН.

---

2. Срок на подаване

Срокът на подаване на програмите/проектите с пълния комплект документи за кандидатстване по модула от националната програма за оптимизация е 31 май 2017 г.

3. Ред за разглеждане

Комисията разглежда документите, оценява и класира кандидатите в срок до 14 работни дни от крайния срок за подаване на изискваните документи за кандидатстване.

4. Отчитане на резултатите от одобрените проекти

Общините /РУО представят междинен отчет за степента на изпълнението на мерките по модула и напредъка при постигане на резултатите в срок до 30.09.2017 г. До 10 работни дни след изтичане на този срок комисията по управление на модула извършва проверка и анализ на изпълнението на дейностите с цел осъществяване на контрол върху реализирането на мерките и разходването на предоставените средства по дейности. При необходимост дава препоръки на бенефициентите и прави предложение до министъра на образованието и науката за предоставяне на средствата по втория етап на финансиране.

В срок до 30.03.2018 г. бенефициентите представят окончателен отчет за изпълнението на мерките по модула, изразходваните средства по дейности и анализ на социалните и икономическите ефекти от приложението на планираните дейности. До 10 работни дни след изтичане на този срок комисията извършва проверка и анализ на окончателните отчети и уведомява бенефициентите за размера на окончателното финансиране.

В случаите, когато мярката е изпълнена, дейностите са възложени по реда на ЗОП, но не са приключили до 30.03.2018 г., срокът за изпълнението им може да се удължи до 15.08.2018 г., а окончателният отчет се представя до 31.08.2018 г.

В случаите, когато е установено неизпълнение на дейностите предоставените средства се възстановяват в срок до 10.12.2018 г.

6.3. МОДУЛ „ОПТИМИЗИРАНЕ НА ВЪТРЕШНАТА СТРУКТУРА НА УЧИЛИЩАТА, ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ, УЧИЛИЩНИТЕ ОБЩЕЖИТИЯ И РЕГИОНАЛНИТЕ ЦЕНТРОВЕ ЗА ПОДКРЕПА НА ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ”

6.3.1. Описание на дейността

Модулът цели повишаване ефективността на разходите на училищата, детските градини, училищните общежития и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование чрез оптимизиране на вътрешната структура. Чрез него се предоставят допълнителни средства за изплащане на обезщетения на персонала за периода 01.11.2016 г. - 05.11.2017 г. при намаляване на числеността на персонала поради промяна в структурата и състава му, както и обезщетенията при прекратяване на трудовите

правоотношения на друго основание. Финансират се и обезщетения на персонала в резултат на реструктурирането на мрежата, чрез закриване или преобразуване на училища, детски градини, самостоятелни общежития и регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО).

Министерствата и общините кандидатстват за предоставяне на средства за училищата, детските градини, училищните общежития и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, които се финансират, чрез формуляри за участие, придружени със справки за дължимите обезщетения. Заедно с формуляра първостепенният разпоредител с бюджет (ПРБ) прилага декларация от свое име, че представените от училищата, детските градини, училищните общежития и РЦПППО документи са проверени и отговарят на изискванията на програмата.

Директорите на училищата, детските градини, училищните общежития и РЦПППО изготвят заявки до първостепенния си разпоредител с бюджет, придружени с копия на заповедите за прекратяване на трудовите правоотношения с лицата. За обезщетенията по чл. 222, ал. 1 се прилага копие на декларация от лицето, че не е започнало работа след прекратяване на трудовото правоотношение в рамките на срока, за който се дължи обезщетението, и копие от трудовата книжка и декларация за обстоятелствата по т. 6.3.1.1 и 6.3.3. Първостепенният разпоредител с бюджет може да изиска и други допълнителни документи, удостоверяващи посочените в заявките данни.

При закриване на училище, детска градина, самостоятелно общежитие или регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование заявката до ПРБ/РУО се подава от определената комисия по ликвидацията. В този случай не се прилагат декларациите по т. 6.3.1.1 и 6.3.3.

За училищата и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, финансирани от МОН, документите се предоставят в съответното регионално управление на образованието, което обобщава заявките и подава формуляр за участие в МОН.

Средствата за обезщетенията се предоставят на училищата, детските градини, училищните общежития и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование чрез финансиращия орган. Не се финансират предложения за участие, които не са окомплектовани с необходимите документи.

6.3.1.1. По модула се финансират следните разходи:

Осигуряване на средства за обезщетенията на персонала по чл. 221, ал. 1, чл. 222, ал. 1, 2 и 3 и чл. 224 от Кодекса на труда и дължимите осигурителни вноски за обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда. За сметка на бюджета на модула се

финансират обезщетенията по чл. 222, ал. 3, но не-повече от десет брутни работни заплати на педагогически специалист и осем брутни работни заплати на лице от непедagogическия персонал.

Не се финансират или се възстановяват обезщетения на персонала по чл. 221, ал. 1, чл. 222, ал. 1 и чл. 224 от Кодекса на труда и дължимите осигурителни вноски за обезщетенията по чл. 222, ал. 1 от Кодекса на труда за лица, които след прекратяване на трудовите правоотношения бъдат наети от същия работодател в срок до 5 ноември 2017 г. Обстоятелството се удостоверява с декларация, подписана от директора на училището, детската градина, самостоятелното общежитие и РЦПППО.

Бюджет на модула

Бюджетът на модула е **28 020 000 лв.**

6.3.2. Принципи на финансиране

Финансирането се извършва въз основа на одобрените формуляри за участие и приложенията към тях. Формулярите се подават в МОН от първостепенните разпоредители с бюджет - Министерството на културата, Министерството на младежта и спорта и общините. За държавните училища и РЦПППО, финансирани чрез бюджета на МОН, формулярите се подават от регионалните управления на образованието.

6.3.3. Допустимо максимално финансиране

Максималната стойност на бюджета на заявката за всяко училище, детска градина, самостоятелно общежитие или РЦПППО се определя от ПРБ/РУО в зависимост от размера на дължимите обезщетения и планираните разходи за 2017 г. за представително и работно облекло, допълнителни и други трудови възнаграждения на персонала по чл. 8, ал. 2, т. 3, както и наградите и другите еднократни допълнителни възнаграждения на персонала, определени във вътрешните правила за работни заплати на основание чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 04.01.2010 г. на министъра на образованието и науката за работните заплати на персонала в звената от системата на народната просвета.

Обстоятелствата за разходите за представително и работно облекло, допълнителните и други трудови възнаграждения на персонала по чл. 8, ал. 2, т. 3, както и наградите и другите еднократни допълнителни възнаграждения на персонала, определени във вътрешните правила за работни заплати на основание чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 04.01.2010 г. на министъра на образованието и науката за работните заплати на персонала в звената от системата на народната просвета за 2017 г., се удостоверяват с декларация от директора на училището, детската градина, самостоятелното общежитие и РЦПППО. Училищата, детските градини, училищните общежития и РЦПППО попълват в заявката пълната сума за дължимите обезщетения (100%), като сумата за обезщетението по чл.222,

---

ал. 3 не може да превишава 10 брутни работни заплати за педагогически специалист и осем брутни работни заплати за лице от непедagogическия персонал, а ПРБ определя конкретната стойност за всяко училище, детска градина, самостоятелно общежитие или РЦПППО.

Условия за определяне на стойността на заявката от ПРБ:

а) ПРБ включва в своята заявка пълния размер на дължимите обезщетения от училището, детската градина, самостоятелното общежитие и РЦПППО, ако са декларирани средни годишни разходи на лице от персонала за 2017 г.:

- за представително и работно облекло - до 420 лв.;

- за допълнително трудово възнаграждение по чл. 8, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 от 4 януари 2010 г. - до 750 лв.;

- за награди и други еднократни допълнителни възнаграждения на персонала, определени с вътрешните правила за работни заплати - до 400 лв.

Трите условия следва да са изпълнени едновременно.

б) ПРБ включва в своята заявка 50 % от размера на дължимите обезщетения от училището, детската градина, самостоятелното общежитие и РЦПППО, ако е декларирано поне едно от следните условия за средни годишни разходи на лице от персонала за 2017 г.:

- за представително и работно облекло от 421 до 550 лв.;

- за допълнително трудово възнаграждение по чл. 8, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 от 4 януари 2010 г. - от 751 лв. до 1000 лв.;

- награди и други еднократни допълнителни възнаграждения на персонала, определени с вътрешните правила за работни заплати - от 401 лв. до 550 лв.

в) Не се предоставят средства за обезщетения на училища, детски градини, самостоятелни общежития и РЦПППО, ако е декларирано превишение на поне една от сумите по буква „б“.

За обезщетенията от ноември и декември 2016 г. се декларират разходите за представително и работно облекло и допълнителни и други трудови възнаграждения, изплатени през 2016 г.

Възстановените в срока на изпълнение на програмата средства от училищата, детските градини, училищните общежития или РЦПППО, поради повторно назначени лица или превишаване на стойностите посочени в т. 6.3.3 т. „а“ и т. „б“ се посочват във формуляра за участие за съответния етап на финансиране и следва да се приспадат от общата стойност на заявената сума.

При установено превишаване на отчетените над декларираните средни годишни разходи на лице от персонала по буква „а“ или буква „б“ за 2016 г. и 2017 г. получените от

програмата средства за обезщетения се възстановяват от бюджета на съответното училище, детска градина, самостоятелно общежитие или РЦПППО по бюджета на ПРБ, който ги използва за същите цели при спазване на изискванията на програмата.

6.3.4. Етапи на финансиране

Формулярите за участие се подават в МОН на период от два месеца, както следва: до 15 май, до 15 юли, до 15 септември и до 5 ноември 2017 г.

Обезщетения на училищата, детските градини, училищните общежития основанието, за които е възникнало, по заповеди, издадени през ноември и декември 2016 г., се включват при първото събиране на формуляри до 15 май 2017 г. Регионалните центрове за подкрепа процеса на приобщаващото образование кандидатстват по модула, за обезщетения основанието за които е възникнало след 01.01.2017 г.

Не се допуска включването на едни и същи обезщетения за едно и също лице в повече от един формуляр.

Първостепенният разпоредител с бюджет предоставя на училищата, детските градини, училищните общежития и РЦПППО одобрените средства в срок до 7 работни дни от получаването им.

Бенефициенти

Държавните и общинските училища, общински детски градини, училищните общежития и РЦПППО в системата на предучилищното и училищното образование - чрез бюджета на съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

6.3.5. Оценяване на проектите

За организиране и координиране на дейностите по разглеждане, одобряване, контрол и наблюдение на модула се създава комисия. Комисията обработва формулярите, подадени от ПРБ до 25-о число на месеца, в който се получават заявките в МОН, и предлага на министъра на образованието и науката за одобрение списък с формуляри за финансиране за съответния период.

6.3.6. Критерии за оценка

Попълнен и заверен от първостепенния разпоредител с бюджет формуляр за участие и приложенията към него, постъпили в Министерството на образованието и науката в определения за това срок.

Когато общата сумата на получените формуляри към определен етап превиши осигурените средства, одобрените за този период предложения се намаляват пропорционално до достигане на размера на разполагаемите средства. След изчерпването на средствата се преустановява разглеждането на нови формуляри.

6.3.7. Процедура - изисквани документи, срок на подаване, ред за разглеждане, отчитане

1. Изисквани документи за представяне в МОН

- Формуляр за участие по образец;
- Справки за дължимите обезщетения по образец;
- Декларация от ПРБ по образец.

2. Срок на подаване

Формулярите се представят в МОН не по-късно от сроковете, посочени в т. 6.3.4.

Последен срок за подаване на формуляри - 5 ноември 2017 г.

3. Отчитане

Първостепенните разпоредители с бюджет в срок до 30.01.2018 г. извършват проверка на училищата, детските градини, училищните общежития и РЦПППО получили средства по модула за 2017 г., за съответствието на декларираните и реално изразходваните суми за представително и работно облекло, допълнителните и други трудови възнаграждения на персонала по чл. 8, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 от 2010 г., както и наградите и другите еднократни допълнителни възнаграждения на персонала. На проверка подлежи и условието по т. 6.3.1.1 за повторно наети лица. При установено несъответствие с подадената декларация или наличие на неусвоени средства общинските училища, детски градини и обслужващи звена възстановяват средствата по бюджета на ПРБ в срок до 10.02.2018 г. Държавните училища и РЦПППО включени в СЕБРА, възстановяват средствата по ред, определен от ПРБ, след получаването на преходните си остатъци от 2017 г. В случаите на предоставяне на средства за обезщетения на закрито или преобразувано общинско училище, детска градина, самостоятелно общежитие РУО извършва проверка за разходването на средствата от съответния ПРБ и в срок до 28.02.2018 г. информира МОН за резултатите. Ако има обжалване на заповедта на министъра на образованието и науката за закриване/преобразуване, РУО проверява и дали трудовите договори на лицата са били реално прекратени към датата на подаване на формуляра.

Възстановените по горния ред средства запазват целевия си характер и се използват за същите цели до края на 2018 г.

6.4 ДРУГИ СПЕЦИФИКИ

(ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО)

Отчетите се попълват по образец, публикуван на електронната страница на МОН.

РУО се задължава да осъществява проверка и контрол по реализирането на дейностите и разходването на средствата по програмата в срок до 30.03.2018 г. В случаите, когато бенефициент по модул „Оптимизиране на училищната мрежа” и по модул

„Рационализация на мрежата от професионални училища” е РУО, проверката и контролът се извършват от представители на Министерството на образованието и науката в междуведомствената комисия.

След обобщаването на окончателните отчети по модул „Оптимизиране на вътрешната структура на училищата, детските градини, самостоятелните общежития и регионалните центрове за подкрепяне на процеса на приобщаващото образование“ от МОН, РУО извършва проверки за възстановяването на дължимите средства от общинските училища, детски градини, самостоятелни общежития по бюджетите на първостепенните им разпоредители в срок до 30.03.2018 г.

Първостепенният разпоредител с бюджет следва да предостави достъп до информация, документи, лица, места и съоръжения за целите на проверката от РУО.

За разходите, финансирани със средства от програмата, се води отделна аналитична отчетност от бенефициентите. В договорите и първичните документи по модул „Оптимизиране на училищната мрежа” и по модул „Рационализация на мрежата от професионални училища” задължително се записва, че средствата са по съответния модул на Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа”.

След обобщаването на окончателните отчети по модули се изготвя отчет за резултатите от изпълнението на програмата. Отчетът съдържа изчерпателна информация за постигнатите крайни резултати от реализацията на всички модули по програмата въз основа на извършения мониторинг, както и анализ на социално-икономическите ефекти от прилагане на програмата. Отчетът се публикува на сайта на МОН като част от общия отчет за изпълнение на националните програми.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

Показатели за измерване на изпълнението:

7.1. Брой на закрити/преобразувани училища:

- по модул “Оптимизиране на училищната мрежа”
- по модул “Рационализация на мрежата от професионални училища”

7.2. Брой персонал, получил обезщетения по модул „Оптимизация на вътрешната структура на училищата детските градини и училищните общежития”, в т. ч.:

- педагогически – 9000 броя;
- непедагогически – 2900 броя.

Показатели за измерване на ефективността:

7.4. Съотношение „учител:ученици” (брой ученици на един учител):

-
- в закритото/преобразувано училище по модул “Оптимизиране на училищната мрежа”;
  - в приемащото училище по модул “Оптимизиране на училищната мрежа”;
  - в закритото/преобразувано училище по модул “Рационализация на мрежата от професионални училища”;
  - в приемащото училище по модул “Рационализация на мрежата от професионални училища”.

7.5. Брой на маломерните и слетите паралелки:

- в закритото/преобразувано училище по модул “Оптимизиране на училищната мрежа”;
- в приемащото училище по модул “Оптимизиране на училищната мрежа”;
- в закритото/преобразувано училище по модул “Рационализация на мрежата от професионални училища”;
- в приемащото училище по модул “Рационализация на мрежата от професионални училища”.

7.6. Процент на отпаднали ученици и второгодници:

- в закритото/преобразувано училище по модул “Оптимизиране на училищната мрежа”;
- в приемащото училище по модул “Оптимизиране на училищната мрежа”;
- в закритото/преобразувано училище по модул “Рационализация на мрежата от професионални училища”;
- в приемащото училище по модул “Рационализация на мрежата от професионални училища”.

8. МОНИТОРИНГ

При реализацията на програмата се осъществява мониторинг на две нива:

- проверки, анализи, изготвяне на междинни и окончателни отчети и доклади от Министерството на образованието и науката и регионалните управления на образованието, базирани на пряката и на обратната връзка между лицата и организациите, имащи отношение по изпълнението на целите на програмата съгласно утвърдените им правила за дейността;
- оценка за изпълнението на програмата от външна организация. Разходите за мониторинг в размер до 15 000 лв. са в рамките на разчетените средства по програмата.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не могат да се използват за дейности,

---

финансирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.